

Praznujmo skupaj!

Spet so pred nami prazniki in čas, ko razmišljamo o letu, ki je minilo, ko skušamo pogledati naprej. Nič dobrega se nam ne kaže. Recesiji ni videti konca. Napovedujejo nova odpuščanja delavcev, mi, njihovi starši in stari starši, pa nimamo nobenih zalog več, da bi lahko pomagali otrokom v stiski. Še slabše je, vsaj polovica starejših nima dovolj niti za svoje potrebe.

V letih izobilja smo se navadili peči potice in kupovati prekajene gnjati. Morda pa obilje hrane in daril le ni najpomembnejša stvar ob takih praznikih. Pomembno je, da pridemo skupaj, da zapojemo, se spomnimo tistih, ki so odšli, in se veselimo otrok, ki prihajajo. Najpomembneje v časih stiske pa je, da pridemo skupaj, da se zavemo družinskih vezi, da si obljubimo medsebojno pomoč, kolikor jo bomo zmogli. Slovenska družina je to zmogla skozi vsa dolga stoletja, ki smo jih preživeli pod tujci. Družinske vezi moramo toliko bolj ohranjati v lastni državi.

Čas je, da pozabimo medsebojne zamere, da vsak od nas v svojem okolju najde nekoga, ki je še v večji stiski, kot je sam, in mu skuša pomagati vsaj z dobro besedo. Med nami, starejšimi je veliko ljudi, ki so ostali sami. Starejše ženske, ki živijo same, sodijo med najrevnejše prebivalce Slovenije. Poiščimo jih, pogledimo, ali so na toplem, imajo kruh in mleko, prinesimo jim košček potice. Vem, da zunaj velikih mest sosedska pomoč še živi in deluje, in prepričana sem, da bo malo starejših ljudi, ki bodo ob praznikih samevali. Bojim pa se, da je v blokovskih naseljih v mestih veliko starejših, ki so zaprti v svoja stanovanja v strahu pred neznanci, in mnogi med njimi ne morejo več iz stanovanja, ker živijo previsoko. Dolge ure in dneve čakajo, da jih pokliče ali obišče kdo od svojcev ali prijateljev. Zato je tako pomembno dobro delo, ki ga opraviš, darilo, ki ga komu daš, spoznanje in zavest o tem, da s tem zadovoljujemo predvsem lastne potrebe, da sami potrebujemo občutek, da smo nekemu koristni. Človeku, ki misli na druge, ki daje drugim del samega sebe, ni nikoli dolgčas, nikoli se ne počuti osamljenega.

Samo dve možnosti imamo v teh hudih časih. Da obupamo, priključimo bolezen in smrt ali pa da združimo moči, pomagamo drug drugemu in vztrajamo. Splača se vztrajati, če že ne zaradi nas, pa zaradi tega, kar smo naredili v času, ko smo mi urejali slovensko družbo, in zavoljo naših otrok in vnukov. Potruditi se moramo in vnukom, če že otrokom nismo mogli, moramo predstaviti svet, v katerem smo živeli mi, ki smo v hudih povojnih letih počasi zgradili pravno državo in družbo in smo se vsi počutili enakopravne. Da bodo vedeli, da lahko upajo na boljšo družbo.

Lepe, vesele praznike vam želim. Tudi pesem in veselje sta del zdravja, potica je pa tako pretežka za postarane želodce!

Mateja Kožuh Novak

VESEL BOŽIČ SREČNO 2011

vsebina

Društvena obvestila	2
Mi in naše prostovoljstvo	3
Parlament sprejel pokojninski zakon	4
Statistično poročilo za leto 2010	7
Razpis za projekt Starejši za starejše	11
Iz dela ZDUS	14

UO ZDUS in Slovenska filantropija po seji: Vsem srečno v novem letu 2011!

Društvena obvestila

Resolucija o pravicah starejših

Na zasedanju Generalne skupščine OZN je bila v mesecu novembru sprejeta resolucija o pravicah starejših, s katero želijo združeni narodi napraviti korak naprej pri izboljšanju položaja starejših in spodbuditi vlade držav k pripravi ustreznih strategij in programov, ki bodo zagotavljali enakopravno obravnavo starejših, spoštovanje njihovih temeljnih pravic in zadovoljevanje njihovih specifičnih potreb.

Hkrati s sprejetjem resolucije je bila ustanovljena tudi delovna skupina za promocijo in zaščite temeljnih človekovih pravic starejših. Z opozarjanjem na težave, s katerimi se soočajo starejši, je k sprejetju resolucije in ustanovitvi delovne skupine pripomoglo tudi mednarodno gibanje Help Age International. V tem gibanju že več let sodeluje tudi Slovenska filantropija, ki je v letu 2010 pozvala tudi k ustanovitvi skupine starejših prostovoljk in prostovoljcev, ki bi delovali kot zagovorniki pravic starejših v državah v razvoju. *info.zdus*

Računovodski tečaji za DU

Zveza društev upokojencev Slovenije je v sodelovanju s pokrajinskimi zvezami društev upokojencev (PZDU) v mesecu oktobru, novembru in decembru 2010 že uspešno izvedla nekaj izobraževanj. Udeležba v Velenju, Ptuj, Murški Soboti, Novem mestu, Sevnici, Celju, Mariboru in Slovenj Gradcu je bila več kot 300 udeležencev, članov DU.

Namen izobraževanja, da se DU omogoči priprava kvalitetnih poročil o poslovanju za leto 2010 in olajša ter zagotovi kvalitetno in tekoče delo na tem področju, je bil več kot dosežen. Nova predavateljica Željka Šukarov je s poznavanjem problematike DU strokovno razširila znanje in pripravila obširno gradivo, ki so ga dobili vsi udeleženci izobraževanj.

Vzajemna samopomoč

V letu 2011 bo članarina za vzajemno samopomoč 9 evrov, od tega DU nakažete ZDUS 8,70 evra. Višina izplačila posmrtnine za umrle v letu 2011 bo 235 evrov. Članarino Vzajemne samopomoči nakazujte na TRR 05100-8011760660. *info.zdus*

Želimo vas obvestiti, da bo potekalo nadaljevanje izobraževanj še v januarju 2011 in sicer:

- Kranj 10. januar 2011
- Ajdovščina, 18. januar 2011

Termine za izobraževanje v Ljubljani in Izoli še usklajujemo, zato se za potrebne informacije in prijavo obrnite na PZDU Južne Primorske in na Osrednjeslovenska PZDU ali ZDUS, Božena Kos, tel. št. 051/435-299 ali e-pošta bozena.kos@zdus-zveza.si.

Na izobraževanja v januarju 2011 se lahko prijavijo člani DU vseh PZDU, vendar prosimo za predhodno prijavo na ZDUS (Božena Kos).

V letu 2011 bo ZDUS v sodelovanju s PZDU pripravila več izobraževanj z različnih področjih. O novostih vas bomo sprotno obveščali v glasilu ZDUS plus.

Božena Kos,
prostovoljka, strokovna sodelavka na področju izobraževanja

EU konferenca o demenci

»S hitrim staranjem prebivalstva bo v bližnji prihodnosti hitro naraščala tudi pojavnost demence. Nujno potrebujemo boljše koordinacijo socialne in zdravstvene politike pri obravnavi starostne demence in pri zagotavljanju humane obravnave vseh bolnikov in njihovih svojcev. Potrebujemo celosten pristop, da bi ustvarili družbo, prijazno za ljudi z demenco,« je dejala Anne-Sophie Parent na evropski konferenci o demenci konec minulega meseca.

Mreža organizacij starejših v Evropi AGE pri tem opozarja, da bi bilo potrebno:

- ustvariti okolje, prijazno do Alzheimerjeve bolezni;
 - izboljšati življenje bolnikov in se ne zadovoljiti zgolj s predpisovanjem zdravil;
 - podpirati neformalne negovalce (svojce, sosede, prostovoljce).
 - zagotoviti primerno financiranje programov za preprečevanje neenakosti in za zagotovitev enakih možnosti za vse;
- Spremenjen odnos družbe do demence mora temeljiti na
- vlaganjih v programe promocije zdravja in na kakovosti življenja starejših;
 - na izmenjavi dobrih praks.

info.zdus

Mi in naše prostovoljstvo

Težko bi rekli, da so slovenski državni organi čakali prav na evropsko leto prostovoljstva, da bi nam končno, skoraj po desetih letih, omogočili opravljati prostovoljno delo v okviru zakona. Zdi se, da smo v tem primeru res zadnji v Evropi, ki dobivamo svoj zakon o prostovoljstvu. Kakšen bo, si je mogoče že ogledati, pripombe, ki smo jih tudi v ZDUS dali na predlog, pa so, upajmo, vsaj prebrane, če že niso vidne v čistopisu vladnega predloga, ki ga že lahko preberete na spletu. Če bomo zelo pridni, bomo sredi evropskega leta, morda pa že pomladi, imeli zakon. Ne povsem tak, kot smo si ga želeli, a včasih je tudi manj več (kot nič). Nameni so bili dobri, ohranjanje zakonitosti in demokracije je vsaj tako pomembno za ljudi, kot je pomembno za vlado, da ne omogoča vsega, kar bi si ljudje želeli. Zakaj, si lahko mislite sami. Pa pustimo to! Ves čas smo delali prostovoljno, ne da bi bilo kaj hudo narobe. Tu in tam se je sicer kateri od prostovoljcev ali prostovoljk zaradi svoje dobronamernosti znašel na sodišču, a to najbrž sodi k slovenski folklori, ki je stara vsaj nekaj stoletij. Pri nas so advokati vedno dobro živeli, pa naj je bilo pod Marijo Terezijo ali pod osamosvojeno republiko Slovenijo. Ni naključje, da je pri nas toliko odvetnikov z enakim priimkom: tako ded kot sin in vnuk, pravnuk, vsi so odvetniki. Že stoletja, ker se pri nas radi tožarimo.

A pustimo tudi to! Prostovoljstvo je v Sloveniji trdoživo, preživelo je hujše čase, kot se napovedujejo ob omejitvah v prihajajočem zakonu. Samo pomislimo na gorske reševalce, ki vsak vikend trepetajo v dolini in razmišljajo, koliko vnetih hribolazcev bo rinilo gor, čeprav so jim meteorologi poslali nedvoumno svarilo, da se bo v soboto in nedeljo sneg plazil v dolino. Potem gredo reševati življenja, jih pobirat na dna prepadov, in izkopavat izpod snežne gmote. Nagrada? V najboljšem primeru hvaležnost rešenih in občudovanje tistih v dolini, ki imajo dovolj domišljije, da vedo, kaj doživljajo ti možje jeklene volje in mišic.

Pustimo še enkrat tudi to, pustimo gasilce, pustimo tudi vse tiste posameznike, ki so skočili v ledene valove, da so rešili otroka, ki je padel v deročo vodo, pa vse tiste, ki so lani s čolni reševali živino iz poplavljenih hlevov, vse prostovoljke Rdečega križa in Karitas, ki raznašajo mleko, riž in moko v vrečkah iz Mercatorja ali Spara, da se ne bi že na daleč videlo, kdo je revež v naši družbi ... In potem smo skoraj že pri tem, kar počnemo tukaj, v društvih upokojencev in v projektu Starejši za starejše, kjer je samo letos več kot 2000 prostovoljk in prostovoljcev opravilo nekaj manj kot 100 tisoč obiskov pomoči potrebnih in starejših od 69 let.

V Valenciji, v začetku leta, ko so organizatorji evropskega leta prostovoljstva šele snovali program in zbirali vse, kar je omembe vrednega prostovoljnega dela v posameznih državah, niso

ničesar vedeli o našem projektu. Zakaj? Ker jim nihče o tem ni nič povedal! In zakaj? Ker bi jih moral o našem prostovoljstvu v projektu Starejši za starejše obvestiti urad iz nekega ministrstva, katerega dolžnost je skrbeti za to delo. Ki ima zaposlene plačane uradnike, da nas predstavljajo v Evropi. In ko vprašaš, zakaj niso naredili nič in o našem projektu, ki je eden večjih v Evropi, kot se je izkazalo, nič povedali, so samo skomignili z rameni.

Kratek stik ali pa kaj drugega?

Letos, ko bo tudi pri nas veliko besed namenjenih čaščenju prostovoljstva, si lahko vzamemo več svobode in pogumno nastopimo tudi tam, kjer smo doslej ponižno čakali, da nas kdo sliši, usliši in se nas usmili. Z malo razmisleka in pameti si lahko v tem letu, ki nam ga je Evropa namenila, privoščimo in povemo kar nam leži na srcu. Vse leto bomo o tem govorili in pisali. O prostovoljstvu, prostovoljkah in prostovoljcih in projektu Starejši za starejše.

Lada Zei

SAVA
HOTELS & RESORTS

SENIOR PROGRAM
2.1. do 18.2. 2011

5 dnevni program od nedelje do petka (5 noči)

HOTEL TERMAL***** **199 €** po osebi

BREZ DOPLAČILA ZA ENOPOSTELJNO SOBO

Vključuje:

- Program vključuje: 5 x polpenzion po osebi • Neomejeno kopanje v bazenih hotela nastanitve vključno bazenski kompleks Terme 3000
- Na dan odhoda možnost celodnevne kopanja • Neomejen vstop v savno (finska) v kopališču hotela Termal • Kopalni plašč v sobi • Vsak dan ob 8.00 uri jutranja telovadba • Vsak dan vodna gimnastika ob 11.00 uri v kopališču Termal • Vsak dan brezplačna izposoja nordijskih palic (v pisarni animacije) • V ponedeljek in sredo plesna glasba v Taverni hotela Ajda • V torek plesna glasba v restavraciji hotela Termal • V ponedeljek ob 9.30 uri (dobimo se v avli hotela Termal ogled traja cca 30 min)

Vsi ostali popusti izključeni!

Informacije: Tel.: 02 512 22 00; e-mail: info@terme3000.si

Parlament sprejel pokojninski zakon

Državni zbor Republike Slovenije je 14. decembra letos po več kot enem letu sprejel zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ZPIZ-2. Kdor je prisluhnil argumentom za reformo pokojninskega sistema in proti njej, zagotovo ni mogel ostati »hladnokrven«. Mnogi reforme ali modernizacije že doslej niso podpirali zavoljo posameznih rešitev, ki jih vsebuje ZPIZ-2. A naj ponovim, da ZPIZ-2 ne ureja le t. i. prvega stebra, to je obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, pač pa tudi obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje (t. i. poklicno zavarovanje), kot tudi prostovoljno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Biti državotvoren pomeni preseči osebne ali skupinske interese

Rečem lahko, da v dozdajšnjih razpravah, ki potekajo že vse od septembra 2009, ni šlo za oporekanje spoznanju, da je modernizacija pokojninskega sistema potrebna. O tem, kako je treba to modernizacijo izpeljati, da bodo doseženi glavni cilji, predvsem pa dva najbolj bistvena - zagotoviti dostojne pokojnine za vse upokojene generacije in dolgoročna stabilnost pokojninske blagajne - pa stališča in pogledi niso bila enotni. Iz dosedanjih razprav je možno ugotoviti, da so nekateri, žal, zastopali predvsem interese posameznih interesnih skupin, pri tem pa so predlagane rešitve premalo ocenjevali s stališča, kaj pomenijo za vse generacije, se pravi za aktivno, že upokojeno in tudi za nove generacije upokojencev. Biti državotvoren namreč pomeni preseči svoje osebne ali skupinske interese ter posamezne rešitve presojati s stališča, ali so sprejemljive za večino tistih, ki jih zadevajo.

Modernizacija pogojena predvsem z demografskimi spremembami

Sodeč po razpravi na seji državnega zbora RS, so poslanci upoštevali širši interes, torej interes večine prebivalstva, ki ga zadevajo določila ZPIZ-2. Prevladalo je spoznanje, da je po desetih letih uresničevanja zdaj veljavne reforme napočil čas, da pokojninski sistem prilagodimo dejstvu, da se prebivalstvo v naši državi stara in ga je treba prilagoditi demografskim tokovom, s katerim se soočamo zdaj in se bomo tudi v prihodnje. Prevladalo je torej spoznanje, da modernizacija ni toliko pogojena z ekonomsko

krizo, s katero se trenutno soočamo, temveč predvsem zaradi že omenjenih demografskih sprememb. Ne nazadnje se je treba zavedati, da ne živimo na kakem izoliranem otoku, temveč sredi Evrope, ki se prav tako sooča z modernizacijo oz. reformo pokojninskega sistema. Morda ne bo odveč, če povem, da so bili poslanci državnega zbora med drugim obveščeni tudi o tem, da modernizacije pokojninskih sistemov ne potekajo le v državah EU, temveč tudi v republikah nekdanje SFRJ. Tako, denimo, načrtuje Črna gora celo višjo upokojitveno starost kot naša država (62 let in 67 let).

Ko bomo presojali utemeljenost sprejetja ZPIZ-2, bo treba temeljna cilja, to pa sta dostojne pokojnine in dolgoročna finančna stabilnost, presojati prav s stališča uresničevanja teh ciljev in ne s stališča uresničevanja interesov posameznikov, posameznih interesnih skupin ali političnih strank.

Zakon gre v obravnavo še v državni svet

Treba je še povedati, da bo o sprejetem ZPIZ-2 razpravljali še državni svet. Kot je znano, lahko državni svet sprejme veto na sprejeti zakon, kar pomeni, da bo moral državni zbor vnovič razpravljati in glasovati o sprejetem zakonu. Seveda pa se lahko zgodi, da bo predlagan še referendum o ZPIZ-2, čeprav sama menim, da tako vprašanje, ko gre za zelo strokovne odločitve, ne more biti predmet referendumskega odločanja.

Naj opozorim še na stališče, ki ga je do modernizacije pokojninskega sistema sprejelo vodstvo ZDUS. Tako je bilo po vsej Sloveniji opravljenih več posvetov, na katerih je sodelovalo več kot tisoč upokojencev, preden je upravni odbor ZDUS izoblikoval dokončno stališče do pokojninske reforme. Skratka, upravni odbor ZDUS je na podlagi vseh stališč, mnenj in predlogov sprejel stališče, da je modernizacijo treba izpeljati, in to čim prej, sicer bodo že v najkrajšem času potrebni še temeljitejši in še bolj drastični ukrepi.

Rešitve, ki so najbolj burile duhove

Naj na kratko predstavim tiste rešitve, ki so doslej najbolj burile duhove, in kaj je prevladalo po vseh dosedanjih razhajanjih.

Spoznanje, da bo za doseganje temeljnih ciljev prenove potrebno biti dalj časa aktiven, je prevladalo v rešitvi o pogojih za pridobitev pravice do starostne pokojnine. To je 27. člen ZPIZ-2. Sprejeta rešitev je mehkejša od prvotno zamišljene, saj je zdaj določeno daljše prehodno obdobje, v katerem se bodo zaostrovali pogoji za upokojitev. Ni bila sprejeta rešitev, da bi pravico do starostne pokojnine lahko uveljavil vsak, ki bi izpolnil 40 let (moški) 38 let (ženske) delovne dobe in ne glede na starost. Prevladalo je

ZDUS

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

stališče, da je treba delovno dobo povezati tudi z zahtevano starostjo. Ni res, da bodo morali vsi delati do 65. leta, kot to lahko vse prevečkrat slišimo ali preberemo, saj je predvideno dokaj razumno prehodno obdobje. Prav tako obstaja sprejemljiva rešitev za tiste, ki so se že zgodaj zaposlili, še pred dvajsetim letom. Ne smemo pa pri tem prezreti, da se bodo lahko tisti, ki jim je priznan beneficiran delovni staž in ki delajo na težkih in zdravju škodljivih delih ali na delih, ki jih po določeni starosti ni več mogoče opravljati, upokojili pri precej nižji starosti. Tudi ne smemo prezreti, da so določene osebe že vključene v t. i. poklicno zavarovanje in da bodo pravico do pokojnine uveljavile še pred dopoljeno starostjo 65 let.

Pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine pa je treba ločiti od pogojev za pridobitev pravice do t. i. predčasne pokojnine. Pri tem je seveda treba opozoriti na institut »malusov«, ki je po mnenju nekaterih še vedno previsok, stimulacija za daljše vztrajanje v aktivnem dobi pa je po mnenju drugih preskromna. Podrobneje bomo o tej ureditvi spregovorili po tem, ko bomo dokončno jasno, kaj se bo v nadaljnjih postopkih zgodilo z ZPIZ-2.

Nova ureditev plačevanja prispevkov tako delodajalcev kot tudi delojemalcev.

Naslednje pomembno vprašanje za dolgoročno finančno stabilnost pokojninske blagajne je nova ureditev plačevanja prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje tako delodajalcev kot tudi delojemalcev. Pri tem je treba opozoriti predvsem na dve bistveni spremembi, ki bosta vplivali na stabilnost pokojninske blagajne. Tako v prihodnje ne bo več možen odpis, delni odpis, odlog ali obročno odplačevanje prispevkov, zvišala pa se bo tudi najnižja prispevna osnova. Izkušnje kažejo, da zdajšnje osnove v številnih primerih niso takšne, da bi omogočale odmero pokojnine od najnižje pokojninske osnove in je zato nujna solidarnost, pri čemer pa se zastavlja vprašanje, ali je taka rešitev tudi pravična. Z reformo se je znova zastavilo vprašanje o priznanju služenja vojaškega roka v pokojninsko dobo. Ni bil sprejet predlog, da bi to obdobje priznali v pokojninsko dobo, niti ne predlog, da bi v prehodnem obdobju to priznali postopoma. Ker pa je bilo služenje vojaškega roka obvezno za vse prizadete, sta bili sprejeti dve pomembni rešitvi v primerjavi s zdajšnjo ureditvijo. Služenje vojaškega roka se bo odštelo od zahtevane starosti 65 let, hkrati pa bodo zavarovanci to obdobje lahko dokupili po ugodnejši ceni, kot bo veljala za druge dokupe. Pri tem naj še opozorim, da bo možno dokupiti do 5 let pokojninske dobe, denimo študijska leta ali kateregakoli drugo obdobje. Na ta način bo lahko posameznik prej izpolnil pogoje za pravico do starostne ali predčasne pokojnine, pa tudi pravico do višje odmere pokojnine.

Daljše ostajanje v zaposlitvi ali na delovnem mestu

Menim, da je pomembna tudi rešitev, ki naj bi spodbujala daljše vztrajanje v zaposlitvi oz. na delovnem mestu. Če se ob izpolnitvi pogojev za predčasno ali starostno pokojnino posameznik ne bo odločil za upokojitve, bo ob plači prejel še 20 odstotkov pokojnine, ki bi mu šla po 65. letu starosti. K odlaganju upokojitve

naj bi pripomogla tudi nova odmerna lestvica, saj bo za vsako leto dela nad 25 leti pokojninske dobe ovrednoteno z 2 odstotkoma in ne z 1,5 odstotka, kot je to zdaj.

Sprejete rešitve še kažejo, da je predlagatelj ZPIZ-2 prislutil javni razpravi o povečanju možnosti za delno upokojitvev.

Sprejete rešitve za usklajevanja pokojnin

Naj naposled predstavim še sprejete rešitve za usklajevanja pokojnin. V prihodnje se pokojnine ne bodo več usklajevale zgolj z rastjo plač, ampak tudi z rastjo življenjskih stroškov, pri čemer je predvideno razmerje določeno v korist plač. Mimogrede pa naj omenim, da ZPIZ-2 nima več 151. člena, ki je večino upokojencev pri prvi uskladitvi pokojnin v februarju prikrajšal za 0,6 odstotka. Zaradi interventnega zakona, ki je bil za usklajevanja pokojnin in socialnih transferjev sprejet pred nedavnim, bo treba pri usklajevanju pokojnin v letu 2011 in 2012 upoštevati določila interventnega zakona. Prizadevali smo si, da 151. člen ZPIZ-1 v letu 2011 ne bi več veljal, žal pa naših prizadevanj niso podprli tisti, ki govorijo, da zagovarjajo interese upokojencev.

Končno naj omenim še pomemben amandma, ki je bil na državnem zboru 14. decembra 2010 sprejet soglasno, zadeva pa uživalce državnih pokojnin. Na podlagi tega amandmaja bo pokojninska tudi v prihodnje izplačevala te pokojnine, medtem ko bodo o novih upravičencih po zakonu o socialno-varstvenih prejemkih, ki se bo uporabljal od 1. junija 2011 dalje, verjetno že odločali centri za socialno delo.

Anka Tominišek

Dobrodošli v kraljestvu treh src

Zdravilišče Radenci – zdravilišče s tradicijo, vrhunskim znanjem in z zdravilno mineralno ter termalno vodo.

Izvir zdravja

3. 1. – 5. 2. 2011	5 noči	7 noči
Hotel Izvir***	253 €	333 €

Program vključuje: 5 x ali 7 x polpenzion, neomejeno kopanje, 1 x dnevno vstop v svet savn, kopalni plašč v sobi, dnevno jutranjo gimnastiko in vodno aerobiko, pitje radenske slatine iz vrelca, nordijsko hojo, 3 x tedensko predavanje zdraviliških strokovnjakov, animacijski program, **ZDRAVSTVENE STORITVE:** posvet pri zdravniku, 1 x znamenita mineralna kopel (20 min), 2 x podvodna masaža rok ali nog.

Dodatni popust za upokojence: - 5 %
Brez doplačila za enoposteljno sobo.

Ne spreglejte: **POSEBNA PONUDBA ZA UPOKOJENCE PRVIH 10 DNI V MESECU JANUARJU IN FEBRUARJU**
- 3 x polpenzion že od **115 €** na osebo

Informacije in rezervacije:
02 520 27 22, info@zdravilisce-radenci.si
www.zdravilisce-radenci.si

Naši uspehi na področju kulture

Delovni posvet o kulturi ob 10. festivala za tretje življenjsko obdobje je bil namenjen kulturnim animatorjem in koordinatorjem kulturnih dejavnosti v DU. Za sodelovanje nam je letos uspelo pridobiti predstavnike institucij, ki se ukvarjajo s kulturnim delovanjem društev ZKD Slovenije, JSKD in urad za intelektualno lastnino.

Iz nagovorov. V uvodnem nagovoru je predsednica komisije ZDUS za kulturo Ema Tibaut poudarila, da je bilo letošnje leto leto uspehov, saj je ZDUS za razvejano kulturno dejavnost dobila zlato plaketo ZKD, za uspešnost pevskih zborov DU pa jubilejno priznanje za 35 let organiziranja revij pevskih zborov na nacionalni ravni. Sledil je referat direktorja JSKD Igorja Teršarja o medgeneracijskem kulturnem sodelovanju. Temeljna ugotovitev razprave je bila, da se v kulturi bolj kot v družbenem sektorju udejanja medgeneracijsko sodelovanje, kar je tudi pogoj za kulturo, razumljene v najširšem pomenu te besede.

Veliko število aktivnih ljubiteljev kulture. V ZDUS deluje 153 pevskih zborov (2845 pevcev in pevk), ki so lani imeli 1547 nastopov. DU imajo še 1772 plesalcev, ki jih spremlja 246 instrumentalistov. Posebej pomembna dejavnost DU je folklor, ki je podobno kot ljudsko petje, bistveni prispevek starejše generacije k ohranjanju kulturne dediščine. Na dramskem področju se v praksi uresničuje medgeneracijsko sodelovanje. Člani ZDUS so dejavni tudi na likovnem področju, saj ZDUS vsako leto pripravi likovno kolonijo v Izoli, DU pa so lani imela več kot 370 razstav. V DU se združuje še 628 literatov, bogata pa je tudi založniška dejavnost.

Neutemeljeni predsodki do dejavnosti starejših v kulturi. Prizadevati si moramo, da bi odpravili predsodke, povezane s starostjo in ustvarjalnostjo, je bila rdeča nit referata Ustvarjalnost ne pozna starostne meje, ki ga je pripravil Franci Pivec iz ZKD. Zanj je bistveno spoznanje, da ustvarjalnost ni dana le mladim, ampak tudi starejšim. Ustvarjalnost je tudi ključ za izhod iz izključenosti, saj se prav na področju kulture pletejo socialne mreže, ki povezujejo v skupnost. Pri tem Franci Pivec poudaril pomen medgeneracijskih centrov, kjer se prav tako gradijo medgeneracijska omrežja.

Denarja ni nikoli dovolj. Pomanjkanje finančnih sredstev za kulturno-umetniško delovanje je temeljni problem prav vseh DU. Predsednica ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak je poudarila, da je »... ZPIZ skoraj edini, ki namenja denar za kulturno delovanje upokojencev v DU. V ZDUS je 504 DU, ki združujejo 234 tisoč ljudi, kar je velik volilni potencial, zato je prav, da od države tudi kaj zahtevamo.«

Največji dosežek letošnjega posveta o kulturi pa je dejstvo, da smo opozorili na DU in na ZDUS kot na pomembne člene v verigi ljubiteljske kulture. Letos smo za izvedbo kulturnih prireditev na razpisu JSKD dobili 1500 evrov. Zahtevamo podporo JSKD, tudi organizacijsko in finančno, pri izvedbi pokrajinskih srečanj pevskih zborov, komisija ZDUS za kulturo pa si bo prizadevala za status v javnega interesa.

Nujnosti povezovanja. Drugi uspeh letošnjega posveta je bil, da je prevladalo spoznanje o nujnosti povezovanja ZDUS z drugimi organizacijami civilne družbe, kot je ZKD, pa tudi sicer s kulturnimi društvi.

Pereč problem so odnosi s SAZAS. Težava je v tem, da za avtorske pravice plačujemo izvajalci, ki delamo zastoj, prireditve pa so brez vstopnine. Direktor urada za intelektualno lastnino dr. Jurij Žurej je pri tem dejal, da so vrata urada vselej odprta za svetovanje. Mateja Kožuh Novak je predlagala, da bi na ravni pokrajinskih zvez pripravili posvete o sodelovanju s SAZAS, predstavniki urada pa so potrdili, da so se takih posvetov pripravljene udeležiti.

Selektorji pripomorejo k večji pevski kakovosti. Nekateri še vedno dvomijo v smiselnost selektorjev na pokrajinskih srečanjih pevskih zborov, ki so letos izbirali zборе za sodelovanje na državnem srečanju. Toda prav pohvale, ki jih je komisija ZDUS za kulturo po izvedbi državnega srečanja prejela letos, potrjujejo, da je to pomemben preskok v večjo kakovost, saj selektorji izberejo najboljše pevske zборе za državno srečanje in vsem strokovno svetujejo, kar pripomore h kakovostnemu razvoju dejavnosti.

Večer plesov in pesmi. Tudi za drugo kulturno prireditev Večer plesov in pesmi lahko rečemo, da je uspela. Prevladalo je prepričanje, da jo moramo drugo leto nadgraditi, saj gre za kulturni dogodek, ki kaže, da so prav starejše generacije tiste, ki največ prispevajo k ohranjanju kulturne dediščine in jo ohranjajo mlajši rodovom.

Likovna kolonija v Izoli. Med večjimi projekti, ki jih je izpeljala komisija ZDUS za kulturo, je tudi likovna kolonija v Izoli, na kateri je letos sodelovalo 28 upokojenih likovnikov iz vse Slovenije. Njihova dela so bila na festivalu razstavljena v preddverju Linhartove dvorane. Prav tako je dobro uspel natečaj za novoletno voščilnico. Podeljene so bile tri nagrade.

Namen delovnih posvetov o kulturi, ki jih pripravlja ZDUS po pokrajinskih zvezah je, da komisija ZDUS za kulturo še bolje spozna delo in probleme v DU in hkrati DU seznaniti z delom komisije, z njenimi načrti, s cilji in z usmeritvami.

Marjanca Golobič

Nimate več TV signala?

S prehodom na sprejem digitalnega TV signala so se predvsem pri starejših, ki so, od ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, brezplačno prejeli pretvornik signala, pri priključitvi pojavile nekatere težave, še posebej, če gre za televizorje starejšega datuma. DU prosimo, da v takih primerih posredujejo prizadetim telefonsko številko servisa RAM-2 01/586 27 14, kjer bodo pomagali. Pomoč zagotavlja ministrstvo in je brezplačna za upravičence do brezplačnega pretvornika.

info.zdus

Statistično poročilo za leto 2010

Nujno odgovorite do 25. januarja 2011!

Vsi podatki so obvezni, saj so vezani na neposredno pridobivanje sredstev za pokrajinska in državna srečanja športnikov in kulturnikov vašega društva.

Društvo (klub, aktiv) upokojencev: _____

Banka pri kateri ima DU odprt račun: _____

TRR društva: _____

Davčna štev. DU: _____

Naslov DU: _____

Občina: _____ PZDU: _____

Tel. štev. DU: _____ Uradne ure (dnevi): _____ od do: _____

Elektronski naslov: _____ Spletna stran: _____

Datum/leto ustanovitve DU: _____ Ali ima društvo prapor DA NE

Ali se kot društvo povezujete v (obkrožite ustrezno in na črto spodaj pripišite naziv in naslov):

občinsko zvezo območno zvezo medobčinsko zvezo drugo

1. Število članov društva na dan 31. 12. 2010.

Moških: _____ Žensk: _____ Skupaj: _____

Novi člani: _____ Umrli: _____ Izstopili: _____

2. Za leto 2011 je predvidena članarina _____ evrov.

3. Število sej: V letu 2010 je bilo _____ sej občnega zbora/skupščine, _____ sestankov upravnega odbora in _____ občnih zborov članov. DU bo imelo občni zbor dne _____.

4. Prostovoljno delo: Koliko vseh prostovoljcev deluje v DU (vodenje DU, organizacija aktivnosti, delo v komisijah, delo v projektih ...) _____. Koliko prostovoljcev obiskuje starejše: _____, od tega v projektu Starejši za višjo kvaliteto življenja doma _____.

5. Strokovno delo: DU ima komisijo ali organizatorja:

za socialo DA NE

za kulturo DA NE

za šport DA NE

za prireditve DA NE

za izlete DA NE

drugo _____

6. DU ima svetovalno dejavnost za starejše: DA NE

Na katerem področju _____

Če jo imate, kako pogosto deluje: tedensko mesečno redkeje (obkroži)

Izobrazba svetovalca _____

7. Izobraževanje. Koliko predavanj, okroglih miz, posvetov, pogovorov, seminarjev, tečajev je organiziralo DU: _____ Štev. udeležencev _____.

Navedite teme: _____

8. Šport: V DU je organiziranih: _____ športnikov, od tega: M: _____, Ž: _____.

Koliko športnikov je tekmovalo na tekmovanjih: _____?

Društvenih: _____ meddruštvenih: _____ pokrajinskih: _____ državnih:

Štev. gostovanj v domovini: _____, štev. udeležencev: _____.

Štev. gostovanj v zamejstvu: _____, štev. udeležencev: _____.

9. Rekreativna: Koliko članov DU je aktivnih na rekreacijskem področju?

Rekreativne aktivnosti	Štev. pohodov	Štev. udeležencev
Rekreacijski pohodi		
Pohodi v gore		
Kolesarski izleti		
Avtobusni izleti		
Letovanja doma		
Letovanja v tujini		

10. Kulturne dejavnosti v letu 2010:

	Štev. članov	Štev. dogodkov	Od tega medgeneracijskih		Štev. članov	Štev. dogodkov	Od tega medgeneracijskih
Zborovsko petje				Likovna dejavnost			
Vokalne skupina				Razstavljalstvo (razstave)			
Instrumentalna skupina				Zbirateljska dejavnost			
Plesna skupina				Ohranjanje kulturne dediščine			
Literarna dejavnost				Prireditve ob praznikih			
Dramska dejavnost				Drugo			

Ali je katera kulturna skupina dosegla priznanje v okviru ZDUS na **lokalni/pokrajinski /državni** ravni? DA NE

Naziv skupine: _____ Vrsta priznanja: _____ Leto prejema: _____

11. Imate lastno glasilo? DA NE, naslov glasila: _____

Kako pogosto izhaja? Tedensko mesečno _____ letno v nakladi _____ izvodov.

12. Ali ste v letu 2010 izdali kakšno publikacijo?

Naslov: _____ štev. strani: _____ štev. izvodov: _____

13. Ali ima društvo sekcijo za tehnično kulturo? DA NE

Naziv: _____

14. Način informiranja članstva:

Način informiranja	DA/NE	Kako pogosto
Pisna obvestila		
Preko poverjenikov		
Lastno glasilo		
Občinsko glasilo		
Radijska ali TV sporočila		
Elektronska pošta		

15. Sodelovanje društva na lokalni ravni: (ustrezno obkrožite)

	Ne sodelujemo	Občasno	Redno	Mesečno
Z občino				
S centrom za socialno delo				
Z zdravstvenim domom				
Z domovi upokojencev				

	Ne sodelujemo	Občasno	Redno	Mesečno
S centri za pomoč na domu				
Z Rdečim križem				
S Karitasom				
Z osnovnimi šolami				
S srednjimi šolami				
S fakultetami				
S kulturnimi društvi				
S turističnimi društvi				
Z invalidskimi organizacijami				
Z društvi bolnikov				
Z drugimi (vpiši)				

16. Katere in kako velike delovne prostore imate?

Pisarno: Lastno Najeto Brezplačno Površina _____ m²
 Prostore za predavanja: Lastni Najeti Brezplačni Površina _____ m²
 Druge prostore za druženje: Lastni Najeti Brezplačni Površina _____ m²
 Prostor za športne aktivnosti: Lasten Najet Brezplačen Površina _____ m²
 Prostore za rekreacijo: Lastne Najete Brezplačne Površina _____ m²
 Klub, bife: Lasten Najet Brezplačna Površina _____ m²

17. Če imate lastne prostore, ali so potrebni obnove? (ustrezno obkrožite)

NE ŠE NE DA Potrebujemo obnovo Nujno potrebujemo obnovo

18. Ali imate v društvu računalnik? DA NE

Leto nakupa/pridobitve _____ Zmogljivost RAM: _____ Grafična kartica: _____

Kateri operacijski sistem uporablja računalnik za svoje delovanje (ustrezno obkrožite)

Windows 95 / 97 / Me / XP / 7 / ali Linux

Če nimate računalnika, ali bi sprejeli rabljen računalnik? DA NE

19. Ali imate elektronsko pošto? DA NE E-naslov: _____

20. Ali imate spletno stran? DA NE Naslov: _____

21. Ali se boste v letu 2011 priključili na spletno stran ZDUS? DA NE Še nismo odločeni

22. Ali imate računalniški program za poslovanje društva? NE DA (katerega?) _____

Če je NE, ali ste zainteresirani za program ORPO, katerega že uspešno uporablja 90 društev? DA NE

23. V letu 2011 bo začel delovati strežnik, kjer bodo lahko vsa društva shranjevala svoje podatke, vnesene v računalnik (članstvo, članarina, članarina vzajemne pomoči, zapisniki, računovodstvo, podatki projekta Starejši za starejše ...). Ali se boste priključili v projekt v letu 2011? (stroške centralnega strežnika krije ZDUS).

DA NE Še nismo odločeni Še ne načrtujemo nakup računalnika (ustrezno obkrožite)

24. Ali menite, da so redni letni izobraževalni tečaji /posveti za funkcionarje društev, ki jih organizira ZDUS, potrebni?

Vrsta posveta/tečaja	DA / NE	Prijavili se bomo v 2011	Predlagam teme posveta
Za predsednike, podpredsednike DU			
Za blagajnike/računovodje			
Za tajnice/ke (o poslovanju društev)			
Za predsednike komisij za šport			
Za predsednike komisij za kulturo			
Za predsednike socialnih/zdravstvenih komisij			
Za vodje tehnične kulture v društvih			
Za poverjenike v društvih			

25. V letu 2011 nameravamo v projekt Starejši za starejše vključiti večje število DU. Ali se nameravate vključiti v ta projekt v letu 2011? DA NE

26. Festival za 3. življenjsko obdobje v letu 2011.

Ali ste v letu 2010 v DU organizirali skupino za obisk festivala? DA NE
Je ena ali več vaših skupin v letu 2010 nastopilo na festivalu? DA NE

Prosimo napišite, katere: _____

Ali si želijo še nastopati na festivalu? DA NE

Vaše mnenje in predlogi o festivalu: _____

27. V juniju 2011 bomo organizirali državno letno srečanje ZDUS.

Ali nameravate v DU organizirati udeležbo na srečanju? DA NE
Ali se vam zdi primerno mesto srečanja Stadion Stožice v Ljubljani? DA NE
Ali bi se pred srečanjem udeležili protesta proti revščini pred parlamentom? DA NE
Ali se vam zdi smiselno na srečanju organizirati državno revijo pevskih zborov? DA NE
Ali se vam zdi smiselno na srečanju organizirati državna športna prvenstva? DA NE

28. Prosimo vas za vaše osebne podatke (obvezno v celoti izpolnite z natančnimi podatki):

Predsednica/predsednik društva:

Ime in priimek: _____ V tej funkciji že: _____ let.

Najpomembnejše delo v času ko ste bili zaposleni: _____ Štev. let: _____

Naslov bivališča: _____

Tel. štev. doma _____ GSM _____ E-naslov _____

Ali ste pripravljeni sodelovati v eni od ekspertnih skupin ZDUS? DA NE

Ali razmišljate o odstopu v letu 2011? DA NE

Tajnica/tajnik društva:

Ime in priimek: _____ V tej funkciji že: _____ let.

Najpomembnejše delo v času ko ste bili zaposleni: _____ Štev. let: _____

Naslov bivališča: _____

Tel. štev. doma _____ GSM _____ E-naslov _____

Blagajnik/blagajničarka:

Ime in priimek: _____ V tej funkciji že: _____ let.

Najpomembnejše delo v času ko ste bili zaposleni: _____ Štev. let: _____

Naslov bivališča: _____

Tel. štev. doma _____ GSM _____ E-naslov _____

Organizator/organizatorka izletov:

Ime in priimek: _____ V tej funkciji že: _____ let.

Najpomembnejše delo v času ko ste bili zaposleni: _____ Štev. let: _____

Naslov bivališča: _____

Tel. štev. doma _____ GSM _____ E-naslov _____

Športni referent/referentka:

Ime in priimek: _____ V tej funkciji že: _____ let.

Najpomembnejše delo v času ko ste bili zaposleni: _____ Štev. let: _____

Naslov bivališča: _____

Tel. štev. doma _____ GSM _____ E-naslov _____

Kulturni referent/referentka:

Ime in priimek: _____ V tej funkciji že: _____ let.

Najpomembnejše delo v času ko ste bili zaposleni: _____ Štev. let: _____

Naslov bivališča: _____

Tel. štev. doma _____ GSM _____ E-naslov _____

34. Na kateri naslov naj se pošilja pošta za DU (ob tem je pomembno dejstvo, da je elektronska pošta hitrejša in najcenejša oblika obveščanja in izmenjave podatkov):

Način informiranja iz ZDUS	Elektronski naslov (vpišite)	Klasičen naslov
Na društvo		
Na predsednika		
Na tajnika		

Poročilo sestavil: _____ dne: _____

Tajnik/ca:

Žig

Predsednik/ca:

Razpis

za vključevanje novih DU v projekt Starejši za starejše

V projekt Starejši za starejše je bilo v letu 2010 vključenih 221 društev upokojencev, v katerih je delalo 1918 prostovoljk in prostovoljcev. V šestih letih delovanja je vključenih v projekt že 101.351 starejših od 69 let, ki jih od prvega obiska dalje obiskujejo prostovoljci po dogovoru in po potrebi. Za več kot 49.500 starejših so organizirali različne oblike pomoči, veliko pa so jih povabili in vključili tudi v prostovoljne aktivnosti DU. Prostovoljci v projektu obiskujejo vse starejše v okolju in ne le člane DU.

Prostovoljke in prostovoljci pomagajo starejšim z mislijo, da jih bo tedaj, ko bodo sami potrebovali pomoč, tudi njim kdo pomagal.

V letu 2011 nam bo ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve dalo dodatna finančna sredstva za vključitev še 90 društev v program. Zato vabimo tudi vaše društvo, da se nam pridružite in delo, ki ga v veliki meri že opravljate preimenujete, sistemizirate in zato dobite nekaj sredstev ter računalniško opremo.

Kaj potrebujejo DU za vključitev v projekt?

Za delo v projektu morajo DU poiskati prizadevnega člana, ki bo koordiniral aktivnosti, povezane s projektom, da bo delal s prostovoljci, navezoval stike z vladnimi in nevladnimi organizacijami, ki lahko nudijo pomoč starejšim, se v DU dogovarjal o vključevanju starejših v aktivnosti, pripravljaj poročila, se udeleževal srečanj s pokrajinskim koordinatorjem, se udeleževal izobraževanja ipd.

V enem letu naj bi DU obiskalo vsaj 500 starejših v kraju ali manj, če društvo pokriva manj kot 500 starejših.

Kaj s projektom pridobijo DU?

DU za delo pri projektu dobijo denar, namenjen kritju stroškov DU, prostovoljcev in koordinatorja, denar za nagrado koordinatorja in denar za nagradno srečanje prostovoljk in prostovoljcev.

Vsako društvo upokojencev, ki se vključi v projekt, dobi tudi računalnik, tiskalnik ter internetno povezavo.

Poleg tega boste z delom na projektu pridobili pomembno bazo podatkov, ki vam bo dala jasnejšo sliko o tem, kako živijo starejši na vašem področju in kar je največ vredno – zadovoljstvo nad tem, da ste vi kot društvo in vaš prostovoljec/ka prispevali k boljši kvaliteti življenja starejše osebe v vaši občini, vasi ali ulici društvom pa dviguje ugled. Velika večina županov podpira projekt, tudi finančno. Vsa DU, ki sodelujejo v projektu, pridobijo tudi status humanitarne organizacije!

Če ste se odločili ali se odločate, da bi se pridružili, izpolnite prijavnico in jo pošljite na ZDUS, Kebetova ul. 9, 1000 Ljubljana.

Janja Česnik,

koordinatorica projekta Starejši za starejše na ZDUS

Razpis za vključitev v projekt
Starejši za večjo kakovost življenja doma

PRIJAVNICA

za leto 2011

Društvo upokojencev: _____

Odgovorna oseba: _____

Naslov: _____

Štev. telefona: _____ Štev. GSM: _____

Elektronski naslov: _____

Druge informacije

Kolikšen delež prebivalstva pokriva društvo? _____

Kako veliko območje pokriva društvo? _____ km².

Koliko je sedež društva oddaljen od najbližjega centra za socialno delo? _____ km.

Koliko je sedež društva oddaljen od najbližjega zdravstvenega doma? _____ km.

Ali ima društvo računalnik? DA NE

Ali ima tiskalnik? DA NE

Ali ima internetno povezavo? DA NE

Ali v društvu že uporabljate elektronsko pošto? DA NE

Ali že imate kandidata(ko) za koordinatorja(ico)? DA NE

Če je odgovor da, napišite njegovo/njeno ime in priimek: _____

Naslov: _____

Štev. telefona: _____ Štev. GSM: _____

Elektronski naslov: _____

**Izpolnjeni vprašalnik pošljite na ZDUS, Kebetova ul. 9, 1000 Ljubljana
ali po faksu na štev.: 01/515 29 57.**

Koga povezuje Eurocarers

Eurocarers je bila ustanovljena leta 2004 in sodeluje z Evropskim parlamentom, zlasti pa z njegovo interesno skupino za neplačane negovalce.

Podpira neformalno skrb na nacionalni in evropski ravni za osebe, ki potrebujejo pomoč drugih. Deluje na podlagi desetih načel, ki so tudi osnova njenega dela (priznavanje, socialna vključenost, enake možnosti, izbira delovanja, informacije, pomoč skrbnikom, počitek, kompatibilnost skrbstva in zaposlitve, priznavanje zaščite zdravja in varstva skrbnikov ter finančna varnost). Podpira razvoj skrbniških organizacij, skrbi za enotno delovanje na evropski ravni, skuša vplivati na delovanje politik na nacionalni ravni in v EU, promovira pomen skrbnikov, skrbi za pretok izkušenj in dobre prakse, izkušenj v raziskovanju in posreduje informacije o dogajanjih v politiki EU. Po Eurocarers je negovalec (carer) vsak, ki nudi brezplačno pomoč in podporo partnerju, otroku, sorodniku ali sosedu, ki ne more skrbeti zase brez pomoči drugega. Lahko je to zaradi starosti, fizične ali mentalne bolezni, zasvojenosti ali nesposobnosti. Negovalec je lahko vsak, negovalci so različnih poklicev in kultur, starost ni pomembna. Za delo mora biti negovalec ustrezno zaščiten in mora uživati dogovorjene socialne ugodnosti v času, ko opravlja prostovoljno delo in neposredno po njem. Negovalcem je zato treba zagotoviti kritje stroškov s tem delom (stroški prevoza, zdravstvene zaščite, dopust ipd.).

Pojma negovalec ne smemo zamenjevati z delom uradnih negovalcev ali z njihovimi pomočniki (izvajalec dolgotrajne oskrbe po predlogu zakona), ki za svoje delo dobivajo plačilo. Mladi negovalec je oseba, mlajša od 18 let, opravlja pa pomembne naloge in prevzema delno odgovornost za drugo osebo, kar naj bi sicer samostojno skrbela sama zase.

Eurocarers se zavzema za to, da bi pomoči potrebne osebe ostale doma, dokler je mogoče. To je za državo manjši strošek, hkrati pa prijaznejše do bolnih in invalidnih oseb.

Posebna dejavnost Eurocarers je sodelovanje z raziskovalnimi organizacijami: z Eurocarers (vodi univerza v Hamburgu), z I.N.R.C.A. iz Italije, z univerzo v Vechti (Nemčija), z univerzo v Nottinghamu (Anglija), deležna pa je tudi komercialnih sponzorstev, ki so skladna z njenim poslanstvom.

Zanimiva so tudi raziskovanja agencije SHARE (The Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe), ki analizira podatke o več kot 45 tisoč osebah iz večjega števila držav članic EU (leta 2004 iz 11 evropskih držav) in starejših od 50 let.

Leta 2010 je bila Zveza društev upokojencev Slovenije sprejeta v Eurocarers kot njena polnopravna članica. Tudi zato ima Eurocarers največ prostovoljcev prav v Sloveniji. Poleg humanitarnih organizacij so članice Eurocarers tudi raziskovalne organizacije in inštituti.

Na izredni generalni skupščini v novembra 2010 so bile v članstvo sprejete nove članice, in sicer Avstrija, Grčija, Madžarska in Poljska. Zdaj so članice Eurocarers vse države članice EU, kar je še zlasti pomembno spričo leta prostovoljstva v letu 2011. Eurocarers z interesno skupino evropskega parlamenta za neplačane negovalce že pripravlja več skupnih aktivnosti v tem letu. *info.zdus*

Naj bo starost odvisna od nas

Zveza društev upokojencev Slovenije, Kapitalska družba in Slovensko zavarovalno združenje so sredi decembra pripravili posvet o tem, kako zagotoviti neodvisnost v starosti, na katerem so s svojimi prispevki sodelovali strokovnjaki z različnih področij: dr. Mateja Kožuh Novak in Tomaž Banovec, oba predstavnika ZDUS, mag. Helena Bešter iz Kapitalske družbe, d. d., ter zavarovalniški strokovnjaki Franc Imperl, Matjaž Musil, Martina Ozimek in Robert Sraka.

Skupno spoznanje udeležencev posveta je, da je staranje družbe resen problem, ki zahteva takojšnje in temeljito ukrepanje ter prilagoditev izbranih nacionalnih politik, da bodo zagotavljale socialno vključenost, oskrbo in pomoč starejšim. Spremenjena starostna struktura ob nespremenjenih drugih parametrih zagotavljanja socialne varnosti ter pomoči namreč povečuje potrebe prebivalstva, s tem pa se tudi povečujejo javni izdatki. Zato so nujne prilagoditve v sistemu izobraževanja, zaposlovanja in socialne varnosti (pokojninski sistem, zdravstveni sistem in dolgotrajna oskrba).

Med pomembnejšimi temami so udeleženci posveta lotili tudi vprašanja, kako v starosti zagotoviti takšne bivanjske razmere, da ne bodo povzročale socialne izključenosti, saj dandanašnji starejši preživijo doma več kot 21 ur na dan! Praksa je z uvedbo domov za starejše prinesla res veliko pozitivnih sprememb, hkrati pa je posameznika potisnila v pasiven položaj in mu odvzela vlogo upravljanja s samim seboj in s svojim prostim časom. Na področju stanovanjskih oblik pa se nova razmišljanja predvsem osredotočajo v oblikovanje manjših skupin, v katerih starejši skupaj zadovoljujejo svoje vsakodnevne naloge. Sodobni koncepti so namreč zasnovani na spodbujanju aktivnega preživljanja starosti.

Pokojninsko in zdravstveno zavarovanje po mnenju razpravljavcev tudi po uveljavitvi reform ne bosta zagotavljala pričakovane socialne, finančno neodvisne ter varne starosti v dolgoživi družbi. Zato se bo treba soočiti s to problematiko in spodbuditi razvoj dodatnih zavarovanj, ki bodo zdajšnjim generacijam omogočile, da bodo lahko same poskrbele za svojo starost. Reforma zdravstvenega sistema pa naj upošteva, da spremembe ne smejo in ne morejo prizadeti najbolj ranljivih skupin prebivalstva, to je bolnih in nege potrebnih ljudi!

Vse to so izzivi, ki se jih je treba zavedati že danes, o njih javno razpravljati ter jih ustrezno podpreti.

info.zdus

ZDUS

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

Iz dela ZDUS

Izdali bodo zloženke

Na seji komisije ZDUS za izobraževanje in informiranje so se prisotni seznanili s sklepnim poročilom o slovenskem deležu v mednarodnem projektu Lara, ki sta ga pri nas poskusno izvedli društvo

upokojencev Medvode in prostovoljci v projektu Starejši za starejše. Mednarodni projekt Lara je namenjen izobraževanju mentorjev in vodjem skupin, bodočim izobraževalcem izkustvenega učenja.

V nadaljevanju so se dogovorili še za skorajšnji izid zloženke o ZDUS v treh jezikih, in sicer v slovenskem, angleškem in nemškem. Sprejeli so se še sklep, da bodo s predavanji v projekta Zdrava prehrana za starejše začeli po vsej Sloveniji začeli na pomlad.

info.zdus

Predlagali popravke tekmovalnih pravil

Delovna skupina komisije ZDUS za šport, rekreacijo in gibanje je dobila nalogo, da za naslednjo sejo komisije v mesecu januarju pripravi izhodišča za spremembe pravilnika rekreativno športnih iger slovenskih upokojencev. Nekaj členov so napisali bolj razumljivo, predvsem pravila o podeljevanju pokalov in drugih priznanjih, o točkovanju tekmovalnih uspehov in predlagali podrobnejše kriterije

za razdeljevanja sredstev ZDUS za potrebe športa in rekreacije po pokrajinskih zvezah. Nekaj je še predlaganih popravkov o tekmovalnih v šahu in strelstvu, saj so jih prilagodili pravilom športnih zvez v Sloveniji.

Miha Majerle

Državno priznanje Rožci Šonc

V državnem svetu je bila 3. decembra ob mednarodnem dnevu prostovoljstva in na začetku evropskega leta prostovoljstva 2011 pod geslom »Bodi prostovoljec, spreminjaj svet«, slovesna prireditel, ki jo je v imenu vlade republike Slovenije slavnostno odprla ministrica za javno upravo Irma Pavlinič Krebs.

Predsednik državnega sveta RS Blaž Kavčič je v pozdravnem govoru opozoril na družbeni pomen prostovoljstva, saj to krepi prizadevanja za mir, svobodo, varnost in pravičnost za vse ljudi.

Naziv najzaslužnejši prostovoljec za leto 2010 so dobili naša Rožca Šonc, Jožefa Kurent, Dušica Pleterski Rigler, Rozalija Skobe, dr. Janez Bešter, dr. Aleksander Doplihar, Bojan Javornik, Anton Koren, Leopold Kremžar, Žarko Mlekuž, Ignac Pavlin in Branko Vasa.

Rožca Šonc je predsednica sveta za medgeneracijsko sožitje pri vladi RS, v Zvezi društev upokojencev Slovenije je predsednica komisije za socialne zadeve, največ svojega časa pa posveča delu v projektu Starejši za starejše, za večjo kakovost bivanja doma. V šestih letih se je v projekt vključilo že 195 društev upokojencev s skupno 2.203 prostovoljci.

Lada Zei in info.zdus

Priznanje tudi naši prostovoljki Mariji Mestek

Minister za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivan Svetlik je pred koncem leta nagradil več prostovoljcev. Nagrado za življenjsko delo na področju socialnega varstva je dobil prof. dr. Vito Flaker s fakultete za socialno delo, Jožica Brodnjak iz ptujskega centra za socialno delo in direktor doma starejših občanov v Ljutomeru Boris Sunko sta dobila nagradi, priznanja za dosežke na posameznih področjih dela v zadnjih dveh letih pa so prejeli projektna skupina VOSIDIS, ki se ukvarja s pionirskim delom na področju usposabljanja oseb s

težjimi in težkimi motnjami v duševnem razvoju in jo sestavljajo vodja skupine Fabio Ferregoto in članice Tatjana Knapp, Metka Lenko, Vojka Lipovšek, Branka Moličnik in Mateja Rebol. Priznanji sta dobili še Vladimira Zavašnik iz Želve, d. o. o. in naša Marija Mestek iz DU Kočevje, ki jo odlikuje izreden socialen in human odnos do starejših, ki jim tudi dostavlja pakete pomoči RK ter »... jim pri tem z nasmehom in dobrotljivostjo polepša dan,« kot je dejal minister dr. Svetlik, ter vodja varstveno-delovnega centra Želva iz Ljubljane. Priznanja za dolgoletno rejništvo pa so dobile rejnice Tanja Ferlin, Angela Ivančič in Frančiška Videc.

info.zdus

Pogostitev gorenjskih prostovoljcev

V programu Starejši za starejše, prostovoljci iz gorenjskih DU že sedmo leto zapored obiščejo po kakih tisoč starejših sokrajanov, potrebnih tople besede in pomoči. Pomagajo jim tudi sami, če le

morejo, sicer pa jih usmerjajo na institucije, ki lahko rešijo njihovo stisko. Na srečanju v Kokrici so jih pozdravili koordinator programa za Gorenjsko Edvard Kavčič, predsednik gorenjske PZDU Janez Šolar ter gostitelj s Kokrice

Jože Kern in Vlado Todorovič. Zbranim je zapel pevski zbor DU Kranj pod vodstvom Nade Krajncan. Na Kokrici se je prostovoljcem s čestitkami pridružila tudi predsednica ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak, ki je Gorenjke in Gorenjce pohvalila kot najboljše v projektu Starejši za starejše. *info.zdus*

Prihodnost starejših na avstrijskem Koroškem

Globalna vas se začne za mejo in sega tja v najbolj oddaljene kotičke sveta, ki jih povezuje medmrežje. Kot je v navadi, najmanj vemo, kaj se dogaja v najbližji sosesčini, ki pa vendarle sodi v ta globalni okvir. V mesecu novembru je bil v Celovcu sejem Alpe Adria za seniorje, na katerem je bilo, tako kot v Ljubljani, veliko razstavljalcev in prodajalcev, zanimivo pa je, da so po zgledu slovenskega festivala za tretje življenjsko obdobje, pripravili tudi enodnevni simpozij o starejših in prihodnosti. Nanj so povabili zagovornico invalidov na Koroškem, psihologinjo iz gibanja Hospic in goste iz Furlanije - Julijske krajine in iz Slovenije. Simpozij je odprl in o prihodnosti koroških seniorjev razmišljal pokrovitelj sejma, deželni glavar Gerhard Dörfler.

Zdi se, da je podlaga vizije starejših tako v Furlaniji - Julijski krajini kot na Koroškem zasnovana na spoznanju, da se prebivalstvo nezadržno stara. Furlanija - Julijska krajina je po številu starejših od 65 let celo najstarejša pokrajina v Italiji in je zato deležna tudi več pozornosti Rima. Zdi se, da bo denarja za gradnjo domov in varovanih stanovanj več, kot so si upali napovedati, prav tako je tam politika dovzetna za pobude pri odpravljanju arhitektonskih ovir in za prenavo stanovanj v bivališča, primernejša bivanju starejših. Ker je nekaj podobnega že prikazal tudi predavatelj iz Furlanije na plenarnem zasedanju slovenskega festivala za tretje življenjsko obdobje, se zdi, da je vsaj sever Italije zadovoljen z vizijo svoje prihodnosti. Zakaj je temu tako, se je pokazalo na primerih s Koroške, ki kaže tehnološko precej bolj zaostalo podobo, a je zato zavest o premikih v družbeni strukturi močno razvita. O tem, da se kapital seli v roke starejše generacije, smo večkrat slišali in morda je prav zato deželni glavar pozoren do starejših, kar tudi priznava, ko pravi, da trdno računa na njihovo pomoč pri svojih načrtih za deželo. Politika se tako na Koroškem, kot v Furlaniji - Julijski krajini zaveda, da so starejši skupina, ki ima iz dneva v dan več vpliva in moči.

Projekcija družbe, kakršna naj bi bila čez 50 let, razkriva bistvene razlike. Medtem ko so gosti iz Furlanije - Julijske krajine napovedali, da bodo starejši takrat obvladovali državno blagajno s kapitalom, se koroški strokovnjaki ukvarjajo s problemi naraščanja depresivnosti in osamljenosti med starejšimi, še posebej med tistimi, ki so že onemogli in so na stopnji invalidnosti. *Lada Zei*

SREČO JE LEPO DELITI.

PRISTOP

www.triglav.si

ZAVAROVANJE
ZA VARNE
VOZNIKE

-10%

PAMETNO JE IMETI DOBRO ZAVAROVAN AVTO.

 triglav

POPUST VELJA ZA ZAVAROVANCE, STARE 33 LET IN VEČ, PRI ZAVAROVANJU AVTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI IN ZAVAROVANJU VOZNIKA ZA ŠKODO ZARADI TELESNIH POŠKODB, IN SICER ZA OSEBNA VOZILA V LASTI IN UPORABI FIZIČNIH OSEB. VEČ INFORMACIJ NA AVTO.TRIGLAV.SI.